

Contemporary Finnish fiction – some suivaantunut notes

Posted on [27.10.2010](#) by [helehilt](#)

Kriitikolta kysytään usein, että minkälaisia trendejä tämän syksyn kaunokirjallisuudessa on. Jos kriitikko halua tekeytyä tärkeäksi, hän kyllä löytää niitä – hyvällä supliikilla saa kolmestakin kirjasta trendin. Paatuneempi ja siten rehellisempi kriitikko sano, että kirjoja tulee kuin nallikkoi – kuten **A. Kivi** sanoisi – ja aina ilmestyy kaikenlaista. Niissä mitään trendejä ole.

Tänä syksynä kaikki on toisin. Tuskin maltan odottaa, että minulta kysytään kirjasyksyn trendejä. Vastaus on valmiina. Syksyn kirjat voi jakaa kolmeen luokkaan: 1) Kirjailijaa ja kirjailijuutta käsittelevät teokset, 2) **Mannerheimia** käsittelevät teokset, 3) muut – kuten nuoren naisen kasvutarinaa kuvaavat teokset. Jotta luokitus ei olisi liian karkea, lisättäköön luokkaan 2 alaluokaksi 2b eli Mannerheimia, kirjailijaa ja kirjallisuutta käsittelevät teokset.

Luokkaan 1 kuuluvat muun muassa **Juha Itkosen** *Seitsemäntoista*, **Jussi Siirilän** *Historia* on minut vapauttava, **Petri Tammisen** *Muita hyviä ominaisuuksia*, **Hannu Mäkelän** *Kivi* sekä **Markus Nummen** *Karkkipäivä*. Luokkaan 2 kuuluvat muun muassa **Raija Orasen** *Metsästäjän sydän*, osin **Leena Landerin** *Liekin lapset*. Hybridiluokkaa 2b edustaa **Hannu Raittilan** *Marsalkka*; siinä tönöttää keskellä Mannerheim-romaanina jakso, joka kertoo mitä kirjailijalle kuuluu. Luokkaan 3 eli muut jne. kuuluu aika paljon teoksia.

Tämä luokittelu on yhtä hyvä kuin mikä tahansa muukin. Paitsi että se on parempi. Ehkäpä se muistetaan kirjallisuudenhistoriassa ns. *Koskelan taksonomiana*.

Syksyn trendi on siis metafiktiivisyys, tuo ”kokeileva” kerronnallis-rakenteellinen tapa, joka täyttää ainakin sata vuotta ja on siten tavoittanut vähän lukevat nykykirjailijatkin. Että sopii sitten kirjoitella kirjoja, joissa kuvataan miten hankalaa on olla kirjailija kun sen pitää kirjoittaa kirjoja. Kirjailijalle kuuluu aina huonoa, koska on niin hankalaa olla kirjailija.

Jos suomalaista kirjallisuutta on uskominen, keskittyvät globaalisti postmodernin maailmamme polttavimmat eksistentiaaliset identiteettiongelmat kirjailijana olemiseen.

Mutta kyllä kriitikolla on vielä hankalampaa. Hänen täytyy alvariinsa lukea kirjoja, joissa palavalla nuorukaisensielulla (vast) varustettu nuori henkilö haluaa (palavasti) tulla kirjailijaksi ja sitten kirjoja, joissa kuvataan sitä miten hankalaa on olla kirjailija, kun sen pitää kirjoittaa kirjoja.

Kirjoittaja:

Lasse Koskela

kirjastoamanuenssi
Keskustakampuksen kirjasto
Helsingin yliopiston kirjasto